

Openingsrede van de voorzitter Mr. B. van Vloten gehouden op de 50e najaarsvergadering van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging op 8 november 1974 te Utrecht

Dames en heren,

Van harte welkom op deze 50e najaarsvergadering. Wij hebben geen bijzondere aandacht besteed aan het feit, dat het de 50e najaarsvergadering is. Wel hebben wij gemeend er goed aan te doen deze bijeenkomst te beperken wat de tijd betreft.

Indachtig de desbetreffende discussies sturen wij aan op per jaar één vergadering met excursie van anderhalve dag en één vergadering van een halve of een hele dag, waarop - zonder excursie - een actueel onderwerp wordt ingeleid en ter discussie gesteld. Ter vergemakkelijking van de discussie zouden de stellingen van de inleiders van te voren ter beschikking kunnen worden gesteld, hetgeen is geschied ten behoeve van deze bijeenkomst.

Wij begroeten zeven nieuwe leden, wier namen bij een ander agendapunt bekend zullen worden gemaakt.

Sinds onze vorige vergadering zijn ons twee leden ontvallen. In mei is overleden de heer Gerbranda, die al lid van onze vereniging was sinds 1913. Hij was tweemaal bestuurslid, als penningmeester en als voorzitter. In augustus is gestorven de heer Weidema, die namens onze vereniging zitting had in de Nationale populieren commissie.

Ik verzoek u op te staan en enige ogenblikken in stilte aan hun nagedachtenis te wijden.

Wat de bosbouw betreft is 1974 een gedenkwaardig jaar, het Staatsbosbeheer vierde zijn 75e verjaardag. Het verjaarsfeest in de vorm van een congres onder het motto "Met wortel en tak" was een druk bezocht festijn, daarenboven bijzonder interessant dankzij boeiende voordrachten en niet in de laatste plaats dankzij een perfecte organisatie. Verscheidene leden van uw bestuur waren aanwezig. Zij hebben namens de vereniging een relequi uit de bosbouw aangeboden, namelijk een eekklopper, die met onze gelukwensen dankbaar werd aanvaard. Wij zijn ervan overtuigd, dat het Staatsbosbeheer een goede bestemming voor het oude instrument weet te vinden. Een enkele persoonlijke indruk van het jubileum mag ik wellicht wel tot uitdrukking brengen. De dia-serie aan het begin van het congres was zo pakkend, dat ik hoop, dat het Staatsbosbeheer deze kleurenfoto's in boekvorm zal uitgeven.

Dit congres was een welkome gelegenheid om de brandende kwesties uit de bosbouwwereld nog eens met nadruk naar voren te brengen. Aldus heeft ons lid Van der Meiden geen blad voor de mond genomen en de onduidelijke positie, die het Staatsbosbeheer sinds kort inneemt nog eens onder ieders aandacht gebracht. Bovendien roeide hij met wortel en tak de onjuiste gedachte uit, dat bosbouw identiek zou zijn met houtproductie. De taak van de bosbouwer is veel breder, maar de houtproductie is een essentieel onderdeel, de kurk waarop ook de andere onderdelen drijven. Die stelling vindt steun in het rapport van de commissie Thurlings, dat evenals het rapport van de Nederlandse papierindustrie ruime aandacht heeft gekregen. Dat blijkt o.a. uit de Memorie van Toelichting, waarin overigens vele aspecten van de bosbouw worden behandeld.

Aan samenwerking in de bosbouw wordt grote betekenis toegekend. Bosbouwvoorlichting zal niet worden beperkt tot de beheerder, men zal zich ook richten tot de gebruikers.

Herziening van de bosbijdrageregelingen wordt in het vooruitzicht gesteld. Te dien aanzien valt op te merken, dat reeds meer dan een jaar geleden een desbetreffende herstructurering is aangekondigd. De aanbevelingen met betrekking tot de verbetering van het bosbeheer uit het rapport Thurlings zullen hierbij worden gebruikt. Het Bosschap heeft de betrokken bewindslieden nogmaals gewezen op het feit, dat de duurzame instandhouding van bossen en natuurterreinen een centrale plaats in de nieuw te treffen regeling zal moeten innemen. Nauw gekoppeld aan de duurzame instandhouding is uiteraard het deskundig beheer.

Een belangrijk beleidsvoornemen, dat wordt aangekondigd is de ontwikkeling van een visie over de instandhouding en de uitbreiding van het bosareaal in het kader van een meerjarenplan. Naar wordt verwacht zal nog dit jaar een drietal nota's door de Tweede Kamer worden behandeld, die voorstellen inhouden met betrekking tot:

- 1 een aantal toekomstige nationale parken;
- 2 enkele experimenteergebieden, waar ervaring kan worden opgedaan voor de verwezenlijking van een systeem van nationale landschapsparken;
- 3 andere maatregelen ter instandhouding van

waardevolle cultuurlandschappen.

Vanuit particuliere natuurbeschermingskringen wordt erop aangedrongen zodanige technische, organisatorische en financiële mogelijkheden te scheppen, dat realisering van het uitgestippelde beleid mogelijk wordt. In verband daarmee is het interessant, dat het aankoopvolume van de Stichting Beheer Landbouwgronden ten gunste van het Staatsbosbeheer is uitgebreid van 5 à 10 miljoen in 1974 tot 7 à 12 miljoen voor 1975. Naar verwachting zal door aankoop van bestaand bos en natuurterrein zowel als door aankoop en bebossing van voormalige landbouwgrond (in ruilverkavelingen e.d.) in de komende jaren gemiddeld 600 ha aan het bezit van het Staatsbosbeheer kunnen worden toegevoegd.

Een verklaring voor de verhouding 600 ha en 7 à 12 miljoen is niet gegeven, maar wellicht mag worden verwacht, dat de sedert verscheidene jaren opgetreden geldontwaarding in de prijzen zal worden verdisconteerd.

De houtmarkt

In 1973 zijn op de wereldmarkt structurele tekorten ontstaan aan rondhout, gezaagd hout, pulp en papier. In 1974 is er sprake van een daling van het verbruik in een aantal sectoren. Aangenomen mag worden, dat er sprake is van een conjuncturele daling. Als gevolg daarvan staan prijzen van rond zaaghout en van gezaagd naaldhout onder druk. Europees loofhout is prijshoudend en naar populierenhout bestaat een goede vraag. De prijzen van cellulose en slijp zijn verbeterd. Ook de prijzen van het hout, dat als grondstof daarvoor wordt gebruikt, zijn iets omhoog gegaan. Daarentegen overtreft de productiecapaciteit van spaanplaat thans het verbruik vrij aanzienlijk. Men heeft zelfs het plan de productie te beperken.

Tot nu toe zijn in 1974 zeventien bosbouwers aan de Landbouwhogeschool afgestudeerd. Vrijwel allen hebben gelukkig een functie gekregen. Vijfentwintig nieuwe studenten hebben zich voor de bosbouwstudie aangemeld, zodat het totaal aantal thans circa 120 bedraagt. Zowel op nationaal als ook op internationaal

niveau wordt bijzonder veel aandacht besteed aan de inhoud van de studieprogramma's.

Deze zomer waren er bijeenkomsten in Zürich van houtteelt docenten in het kader van sectie 1 van de IUFRO en in Helsinki van bosbouwdocenten in het kader van de Union of Societies of professional foresters. Docenten van de bosbouwafdeling van de Landbouwhogeschool hebben aan dit overleg deelgenomen en maken een nuttig gebruik van de opgedane ervaringen bij de samenstelling van een nieuw onderwijsprogramma.

De Faculteitsraad van de Landbouwhogeschool heeft in zijn vergadering van eind juni 1974 de profielbeschrijving van een aan te stellen hoogleraar Boshuishoudkunde goedgekeurd.

De Hogere en Middelbare Bosbouw en Cultuurtechnische School is sinds augustus jl. verhuisd van Arnhem naar Huize Larenstein in Velp, waar een uitgebreide accommodatie ter beschikking staat van de 650 studenten, waarvan ongeveer 1/3 deel uit bosbouwers bestaat. De Stichting Bosbouw Praktijk Onderwijs behartigt sinds 1 januari van dit jaar ook het Cultuurtechnisch Praktijk Onderwijs. De naam van de Stichting is derhalve veranderd en luidt nu Stichting voor Bosbouw en Cultuurtechnisch Praktijk Onderwijs en de naam van de school luidt Praktijkschool voor Bosbouw en Cultuurtechniek.

In Engeland heeft de iepenziekte door het optreden van een virulente stam van *Ceratocystus ulmi* onrustbarend om zich heen gegrepen. Ook in Nederland is de aanwezigheid van deze virulente stam reeds aangetoond. Onder leiding van het Bosbouwproefstation wordt in het land materiaal van aangetaste iepen verzameld, dat in samenwerking met de Plantenziektenkundige Dienst, wordt getest. Uit de snelheid van de ontwikkeling van de schimmel kan worden bepaald tot welke stam deze behoort. Op het eind van dit jaar zal bekend zijn in hoeverre ons iepbestand gevaar loopt.

Tenslotte hoop ik, dat wij een nuttige vergadering zullen hebben en dat deze zal worden gevolgd door een discussie, die geanimeerd en veelzijdig zal zijn dankzij uw aller deelneming. Hiermee verklaar ik onze vergadering voor geopend.